

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фінансів
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування
Державні та муніципальні фінанси

НА ТЕМУ: «ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ЕТАПИ
СТАНОВЛЕННЯ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ»

Виконавець:

студент Столяр Ірина Вікторівна
факультету
"ЦЗФН"

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Богатирьова Євгенія Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

ОДЕСА – 2017рік

АНОТАЦІЯ

Столяр Ірина Вікторівна

Податкова система України: етапи становлення та напрями розвитку
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування»
за магістерською програмою «державні та муніципальні фінанси»
Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2017 рік

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

У першому розділі кваліфікаційної роботи визначена сутність податкової системи та принципи її побудови; розглянуті особливості становлення та розвитку податкової системи України; з'ясовані особливості нормативно-законодавчого забезпечення функціонування податкової системи.

У другому розділі кваліфікаційної роботи проведено моніторинг податкових надходжень Зведеного бюджету України; здійснена оцінка фіскальної ефективності податкової системи України; з'ясований вплив податкової системи на розвиток економіки України,

У третьому розділі кваліфікаційної роботи розроблені методичні підходи до прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України; проаналізований зарубіжний досвід побудови податкової системи та можливості його адаптації в Україні; обґрунтуванні напрями реформування податкової системи України.

Ключові слова: податкова система, етапи розвитку, податкові надходження, прогнозування, зарубіжний досвід, напрями реформування.

ANNOTATION

Stoliar Iryna

Tax system of Ukraine: stages of formation and directions of development
thesis for Master degree in specialty "Finance, banking and insurance"
under the program "public and municipal finance"
Odessa national economic University, Odessa, 2017

The qualifying work consists of an introduction, three chapters, conclusions and a list of sources used.

In the first section of the qualification work the essence of the tax system and the principles of its construction are determined; Features of formation and development of the tax system of Ukraine are considered; The peculiarities of the normative and legislative support of functioning of the tax system are clarified.

In the second section of the qualification work the monitoring of tax revenues of the Consolidated Budget of Ukraine was monitored; assessment of fiscal efficiency of the tax system of Ukraine; the influence of the tax system on the development of the economy of Ukraine,

In the third section of the qualification work methodical approaches to forecasting of tax revenues of the Consolidated Budget of Ukraine are developed; The foreign experience of building a tax system and the possibilities of its adaptation in Ukraine are analyzed; substantiation of the directions of reformation of the tax system of Ukraine.

Key words: tax system, stages of development, tax revenues, forecasting, foreign experience, directions of reform.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ.....	7
1.1. Сутність податкової системи та принципи її побудови.....	7
1.2.Особливості становлення та розвитку податкової системи України.....	19
1.3. Нормативно-законодавче забезпечення функціонування податкової системи.....	29
РОЗДІЛ2.ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
2.1. Моніторинг податкових надходжень Зведеного бюджету України.....	39
2.2. Оцінка фіскальної ефективності податкової системи України.....	48
2.3. Вплив податкової системи на розвиток економіки України.....	58
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	75
3.1. Методичні підходи до прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України.....	75
3.2. Зарубіжний досвід побудови податкової системи та можливості його адаптації в Україні.....	87
3.3. Напрями реформування податкової системи України.....	99
ВИСНОВКИ.....	115
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	119
ДОДАТОК1.....	129

ВСТУП

Актуальність теми. Податкова система є ваговою складовою фінансової системи держави і ефективним інструментом регулювання фінансових відносин, за допомогою якого здійснюється перерозподіл національного доходу задля формування державних фінансових фондів. Являючи собою сукупність обов'язкових платежів, податкова система здійснює значний вплив на діяльність платників та соціально-економічний розвиток як держави, так і її регіонів.

Складне фінансове становище та проблеми на Сході України особливо актуалізує питання побудови податкової системи, як дієвого механізму фіскального та регулюючого характеру. Зазвичай, в кризових умовах першорядна увага приділяється пошуку шляхів підвищення ставок діючих податків або введення нових, як правило, надзвичайних податків.

До цього часу функціонування вітчизняної податкової системи опосередковується негативним впливом багатьох дестабілізуючих факторів. З одного боку - це значний податковий тягар, велика кількість податків, які не всі підприємства можуть сплатити, а з іншого боку - велика кількість обов'язкових платежів, складний механізм їх нарахування в бюджет, часті зміни податкового законодавства ускладнюють сприйняття окремих податків, провокують до ухилення від їх сплати. Всі ці питання необхідно вирішити в процесі реформування податкової системи України, кінцевою метою якого повинно стати спрощення податкового законодавства, його адаптація до законодавства Європейського Союзу та сприяння розвитку економіки країни.

Для забезпечення економічного розвитку України, добробуту населення необхідно створити ефективну податкову систему, яка б повною мірою відповідала вимогам нинішнього стану економіки, забезпечувала розвиток народного господарства країни і належним чином регулювала б економічні відносини між державою та населенням. Саме тому питання розвитку податкової системи залишається дуже актуальним.

Питання вдосконалення вітчизняної податкової системи задля підвищення її ефективності у забезпеченні достатніх надходжень до бюджету і водночас формування сприятливих умов соціально-економічного розвитку держави неодноразово піднімалось у працях українських науковців. Серед них можна виділити таких авторів, як: Андрущенко В. Л., Баранова В.Г., Барвінська Є. С., Бельський К. С., Бугай Т. В., Вахновська Н. А., Виклюк М.І., Гетманець О.П., Годорожа С. П., Головка М. Й., Горбунова О.Н., Греченко В. А., Гречишнікова В. В., Гречко А. В., Гурняк І.В., Гусейніков Ю.С., Гуцалюк О. І., Дейнеко Л. В., Довгалюк В.І., Зазвонова Л.О., Іванов Ю.Б., Іжевський П. Г., Карлін М.І., Кушнірчук Ю. М., Лаврешов А. Ю., Лазур С. П., Лютий І. О., Макарук О.В., Матвійчук Л. О., Мінаєва О. М., Мінкович В. Т., Мірошніченко О.В., Момот В. М., Насіров Р.М., Нестеренко А. С., Олійник О. В., Онишко С. В., Оніщик Ю. В., Орлюк О.П., Пабат О. В., Паславська Р.Ю., Петрина М. Ю., Піскова Ж.В., Селіванова Н.М., Скоробогач В. І., Слатвінська М.О., Соколовська А.М., Ткаченко А. В., Тополь Ю. О., Цап І. М., Цимбалюк І. О., Чуркіна І. Є., Щитнік Ю.О., Юрій С. М. та ін. Вчені приділяють значну увагу визначенню причин сучасного стану податкової системи, напрямів здійснення її реформування, дослідженню впливу податкової системи на розвиток як фінансової сфери країни в цілому, так і окремих її складових. Водночас, наявність цілої низки проблем у податковій сфері нашої держави підтверджують актуальність подальших досліджень в даному напрямку.

Тому *метою роботи* є дослідження етапів становлення та напрямів розвитку податкової системи України.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі *завдання*:

- визначити сутність податкової системи та принципи її побудови;
- розглянути особливості становлення та розвитку податкової системи України;
- з'ясувати особливості нормативно-законодавчого забезпечення функціонування податкової системи;
- провести моніторинг податкових надходжень Зведеного бюджету

України;

- здійснити оцінку фіскальної ефективності податкової системи

України;

- дослідити вплив податкової системи на розвиток економіки України;
- розробити методичні рекомендації до прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України;
- проаналізувати зарубіжний досвід побудови податкової системи та можливості його адаптації в Україні;
- обґрунтувати напрями реформування податкової системи України.

Об'єктом дослідження в роботі є процес функціонування податкової системи України.

Предметом дослідження є теоретичні засади функціонування податкової системи та практичні аспекти її подальшого удосконалення.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є загальні положення наукового пізнання та економічної теорії, а саме: метод термінологічного аналізу (для визначення сутності податкової системи) держави; історичний метод (при дослідженні становлення та розвитку податкової системи України); нормативно-правовий метод (при дослідженні нормативно-законодавчого забезпечення функціонування податкової системи); статистичний метод, методи горизонтального, вертикального та трендового аналізу (під час оцінювання ефективності функціонування податкової системи України); метод наукової абстракції (під час обґрунтування напрямів реформування податкової системи України).

Інформаційна база дослідження. Наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених в сфері оподаткування, статистичні матеріали Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків та списку використаної літератури.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження теоретичних засад податкової системи та практичних аспектів її функціонування дозволило зробити наступні висновки:

1. Податкова система - це сукупність податків і зборів, механізмів і способів їх розрахунку та сплати, а також контролюючих суб'єктів, які забезпечують адміністрування і надходження податків і зборів до бюджету та інших державних цільових фондів. Сукупність загальнодержавних та місцевих податків та зборів, що справляються в установленому Податковим кодексом порядку, становить податкову систему України. До принципів організації і функціонування податкової системи в Україні необхідно віднести принципи: єдності (або єдиної законодавчої та нормативно-правової бази); максимальної ефективності податкової системи; єдиноначальності та централізації управління податковою системою; раціональності та оптимальності податкової системи; системності; плановості; стабільності; гнучкості (або динамічності); цілісності; принципу розподілу податкових повноважень.

2. Формування податкової системи України тісно пов'язане і з її історичним шляхом та боротьбою за незалежність, тому практика оподаткування на теренах нашої держави призвела до формування досить складної системи оподаткування. Еволюційний шлях податкової системи України розпочався у 1991 р., коли відбулося її формальне затвердження із наступними змінами, корективами та реформуванням, кодифікацією податкового законодавства, змінами до системи оподаткування, у яких відсутній закон про оптимізацію соціальних видатків у 2016 р. тощо.

3. Нормативно-законодавче забезпечення функціонування податкової системи - це сукупність нормативно-правових актів, які містять правові норми, об'єднані спільним предметом регулювання - відносинами у сфері

податкової діяльності й оподаткування. На сьогодні Податковий кодекс України є пріоритетним щодо інших законів у сфері регулювання податків і зборів.

4. Результати проведеного дослідження щодо динаміки податкових надходжень до Зведеного бюджету України дали підстави зробити висновок про наявність загальної тенденції зростання як доходів Зведеного бюджету так і податкових надходжень до Зведеного бюджету. Більш того, зростання доходів Зведеного бюджету обумовлена, в переважній мірі, зростанням саме податкових надходжень, які займають в структурі доходів більше 80%. Аналіз виконання плану по податковим надходженням до доходів Зведеного бюджету дав підстави зробити висновок про невиконання плану в 2012-2014 рр. та його перевиконання в 2015-2016 рр. більш як на 2%. Зростання податкових надходжень в 2016 р. на 290,2 млрд. грн. порівняно з 2012 р. було обумовлене зростанням майже усіх видів податків. Однак в першу чергу воно було обумовлене значним зростанням податку з доходів фізичних осіб та інших податкових надходжень.

5. Проведена оцінка фіскальної ефективності податкової політики дозволила зробити висновок про посилення фіскальної значимості як в доходах Зведеного бюджету, так і в ВВП податку з доходів фізичних осіб, рентної плати, інших податкових надходжень та про скорочення фіскальної значимості податку на додану вартість, акцизного податку, податку на прибуток підприємств. Коефіцієнт покриття в Україні є достатньо високим – обсяг податкових надходжень більш як в 73 рази перевищував в 2012 р. обсяг витрат на адміністрування податків. В 2016 р. цей показник зріс на 46,93 рази за рахунок значного зростання обсягів податкових надходжень (+290,2 млрд. грн.). Аналіз коефіцієнта еластичності дав змогу зробити висновок про те, що зростання податкових надходжень в Україні відбувалося меншими темпами, ніж зростання ВВП.

6. З початку 2016 р. економіка України має ознаки стабілізації, що потребує забезпечення досягнення її стійкого зростання прискореними

темпами у стратегічній перспективі. Важливу роль в цьому відіграє реформування податкової системи України. Показник податкового навантаження в Україні в 2012 р. склав 0,383 пункти, в подальшому він почав скорочуватися. За останні п'ять років він скоротився на 0,055 пунктів, в 2016р. він скоротився порівняно з 2016 р. на 0,022 пункти. Основною тенденцією податкової системи України є посилення ролі непрямого оподаткування. Ставки оподаткування в Україні є одними з найнижчих в ЄС, а отже найбільш конкурентоспроможними. Зниження навантаження на фонд оплати праці надає певні ознаки детінізації економіки. Економічний спад, що відбувся внаслідок гібридної війни проти України зумовив зменшення податкових надходжень до бюджету. Тому темпи змін обсягів податкових надходжень в цілому корелюють з темпами змін макроекономічних показників.

7. Прогнозний обсяг податкових надходжень до Зведеного бюджету України є орієнтуючим фінансовим показником у процесі бюджетного планування. Тому в роботі здійснене прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України на найближчі три роки. Результати розрахунків показують тенденцію до збільшення загальних податкових надходжень у Зведеному бюджеті України на 2017-2019 рр. Так, їх розмір у 2017 році передбачається 668,3 млрд. грн., у 2018 році - 783,2 млрд. грн., а у 2019 році - 893,1 млрд. грн.

8. Порівнявши податкову систему України з більш розвиненими країнами, можна дійти висновку, що ідеальної податкової системи не існує ні в одній із країн, але є системи наближені до ідеалу в таких країнах, як: Німеччина, США, Італія. З позитивних характеристик податкової системи України можна виділити відносно невеликий податковий тиск порівняно з країнами Європи та найнижчі ставки основних податків. На жаль, негативних характеристик набагато більше, ніж позитивних, серед них переважна доля податкових надходжень від непрямих податків над прямими, плоска система оподаткування, значні розбіжності в бухгалтерському та податковому

обліках, слабка система адміністрування. Порівняння структури української податкової системи з структурою податків в зарубіжних країнах з розвиненою ринковою економікою дозволяє зробити висновок про те, що характерним є відносно низька частка надходжень податку на прибуток з фізичних осіб, більш висока частка надходжень податку на прибуток, відносно низька питома вага податків на майно.

9. У роботі проаналізовані проблеми та розглянуті напрями реформування податкової системи України, запропоновані вітчизняними вченими. Сьогодні Україна знаходиться у пошуку ефективної податкової системи. Реформування податкової системи лише частково дало змогу усунути недоліки податкового законодавства та податкової системи. За результатами дослідження можна зазначити, що основними проблемами податкової системи України на сьогоднішній день є: значне податкове навантаження, складність і непрозорість, заплутані правила адміністрування, а також у певних випадках двозначне трактування прав і обов'язків платників податків. Важливою проблемою на сьогодні залишаються недостатні та нестабільні податкові надходження до бюджетів усіх рівнів. В порівнянні із розвинутими країнами показник податкового навантаження в нашій державі є середнім, тоді як громіздкість системи обов'язкових платежів та складність адміністрування податків і зборів відводить негативно впливає на підприємництво та інвестиційну активність і, як наслідок, призводить до зменшення сукупних податкових надходжень. Необхідним орієнтиром подальшого реформування податкової системи має стати встановлення оптимального рівня податкового навантаження для стимулювання економічного зростання. Позитивний ефект матиме запровадження заходів щодо вдосконалення системи податкового контролю, створення умов, що унеможливають ухилення від сплати податкових зобов'язань, обмежене використання податкових пільг, а також забезпечення оптимального розподілу вилучених коштів, що потребує проведення подальших досліджень та розробки теоретико-методичних основ механізму їх реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрущенко В. Л. Податкова система: Навчальний посібник / В. Л. Андрущенко. - К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 416 с.
2. Баранова В.Г., Податкова система: Навчальний посібник / В.Г. Баранова, О.Ю. Дубовик, В.П. Хомутенко. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
3. Барвінська Є. С. Особливості та перспективи сучасного етапу реформування податкової системи України / Є. С. Барвінська, Н. Я. Процак // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". - 2013. - № 769. - С. 331-336.
4. Бельский К. С. Налоговая система: генезис, основные элементы, принципы / К. С. Бельский // Государство и право. - 2006. - № 9. – С.53-57.
5. Богатирьова Є. М. Стратегічні орієнтири проведення податкової реформи в Україні в умовах Європейської інтеграції [Електронний ресурс] / Є. М. Богатирьова, В. П. Хомутенко // Ефективна економіка. – 2015. – № 10.
6. Бюджетний кодекс України: Закон від 08.07.2010 р. № 2456-VI. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. - № 50-51. - Ст.572.
7. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2012 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2013_monitoring_ukr.pdf
8. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2013_monitoring_ukr.pdf
9. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2014_monitoring_ukr.pdf
10. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua/>

sites/default/files/kv_iv_2015_monitoring_ukr.pdf

11. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2016_monitoring_ukr_0.pdf

12. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за січень-червень 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_ii_2017_monitoring_ukr.pdf

13. Вахновська Н. А. Реформування податкової системи України в контексті вдосконалення податкового законодавства / Н. А. Вахновська // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2011. - Вип. 7(2). - С. 306-309.

14. Виклюк М.І. Діагностика сучасного стану індикаторів розвитку податкової системи України / М.І. Виклюк // Фінансовий простір. – 2013. - №3. – С. 14-21.

15. Гетманець О.П. Податкове право України: навч. посіб. / О.П. Гетманець, О.М. Шуміло, О.В. Покотаєва. – К.: Хай-Тек Прес, 2013. – 432 с.

16. Годорожа С. П. Принципи побудови податкової системи / С. П. Годорожа // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2009. - Вип. 16(2). - С. 91-95.

17. Головка М. Й. Концептуальні підходи до реформування податкових систем [Електронний ресурс] / М. Й. Головка // Modern economics. - 2017. - № 4. - С. 52-62.

18. Горбунова О.Н. Финансовое право: учебник / О.Н. Горбунова. – М.: Юристъ, 2006. – 400 с.

19. Греченко В. А. Етапи становлення податкової системи України / В. А. Греченко, В. В. Греченко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2007. - № 39. - С. 343-348.

20. Гречишнікова В. В. Податкове законодавство в системі фінансового законодавства України / В. В. Гречишнікова // Актуальні

проблеми держави і права. - 2013. - Вип. 70. - С. 441-447.

21. Гречко А. В. Перспективи реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції / А. В. Гречко // Економіка та управління національним господарством. - 2014. - № 3. - С. 60-70.

22. Гурняк І. Основні аспекти реформування податкової системи України / І. Гурняк // Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. - 2012. - Вип. 30. - С. 318-322.

23. Гусейніков Ю. Досвід країн Євросоюзу в боротьбі з податковими злочинами / Ю. Гусейніков // Україна-НАТО. - 2008. - № 3. - С. 42-47.

24. Гуцалюк О. І. Порівняльна характеристика податкової системи України та окремих зарубіжних країн / О. І. Гуцалюк // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. - 2012. - Вип. 10. - С. 444-449.

25. Дейнеко Л. В. Перспективні напрями вдосконалення функціонального розвитку податкової системи України / Л. В. Дейнеко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2013. - № 4. - С. 24-29.

26. Довгалюк В.І. Податкова система: Навчальний посібник / В.І. Довгалюк, Ю.Ю. Єрмоленко. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 360 с.

27. Зазвонова Л.О. Напрями удосконалення податкової системи України / Л.О. Зазвонова, Ф.Ф. Фомін // Сталій розвиток економіки. – 2010. – № 3. – С.295-300.

28. Іванов Ю.Б. Податкова система. Підручник / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – К.: Атіка, 2006. – 920 с.

29. Іжевський П. Г. Виклики реформування податкової системи України / П. Г. Іжевський // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2014. - № 5(1). - С. 146-149.

30. Карлін М.І. Фінанси країн Європейського Союзу / М.І. Карлін. - К.: Знання, 2011. - 639 с.

31. Конституція України: Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
32. Кучеров И.И. Налоговое право России: курс лекций. 2-е изд., перераб. и доп. / И.И. Кучеров. - М.: АО «Центр ЮрИнфоР», 2006. – 728 с.
33. Кучеров И.И. Налоговое право. Общая часть: учебник и практикум для академического бакалавриата / И.И. Кучеров. – М.: Издательство Юрайт, 2014. – 760 с.
34. Кучерявенко М. П. Фінансове право: підручник / М. П. Кучерявенко, Д. О. Білінський, О. О. Дмитрик. – К.: Право, 2013. - 400 с.
35. Кучерявенко Н.П. Курс налогового права. В 6 т. Т. III: Учение о налоге. / Н.П. Кучерявенко. – Х.: Легас, 2005. – 600 с.
36. Кушнірчук Ю. М. Еволюційний шлях розвитку податкової системи України / Ю. М. Кушнірчук // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - Вип. 22.8. - С. 249-255.
37. Лаврешов А. Ю. Сучасний досвід розвитку податкових систем в зарубіжних країнах / А. Ю. Лаврешов // Менеджер. - 2016. - № 3. - С. 39-45.
38. Лаврешов А. Ю. Теоретико-методичні основи побудови податкової системи в Україні / А. Ю. Лаврешов // Публічне управління: теорія та практика. - 2013. - Вип. 4. - С. 52-57.
39. Лазур С. П. Етапи розвитку податкової системи України: завдання для подальшого функціонування / С. П. Лазур // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. - 2016. - Вип. 1(2). - С. 89-94.
40. Лазур С. П. Реформування податкової системи в парадигмі сталого розвитку / С. П. Лазур // Ефективність державного управління. - 2013. - Вип. 34. - С. 333-339.
41. Лютий І. О. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. О. Лютий, Л. М. Демиденко, М. В. Романюк. - К.: Центр

учбової літератури, 2009. - 456 с.

42. Макарук О.В. Проблеми застосування податкових пільг в Україні та перспективи їх вирішення / О.В. Макарук // Розвиток соціально-економічних систем у трансформаційних умовах : Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених (м. Бердянськ, 27-28 січня 2016р.). - Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2016. - 262с. – С. 155-156.

43. Макачук І. М. Проблеми реформування податкової системи України / І. М. Макачук, О. В. Перчук, В. М. Виноградня // Економічний вісник університету. - 2016. - Вип. 31(1). - С. 262-271.

44. Матвійчук Л. О. Особливості реформування податкової системи в Україні / Л. О. Матвійчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2014. - № 5(1). - С. 150-153.

45. Матеріали виступу директора Департаменту податкового та митного аудиту ДФС України Н.І. Рубан на II-му Міжнародному форумі «Трансфертне ціноутворення - 2016» (24 березня 2016 року, м. Київ) / Міжнародний правовий центр EUCON [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://eucon.ua/uk/materialy-forumu-transfertnoe-tsenoobrazovanie--2016/>

46. Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі та в Україні. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia_/2012_povidomlenia-modernizatsia/print-59283.html

47. Мінаєва О. М. Податковий моніторинг як специфічна форма податкового контролю: закордонний досвід / О. М. Мінаєва // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2015. - № 4. - С. 217-223

48. Мінкович В. Т. Реформування податкової системи України як необхідна умова для розбудови провідної держави / В. Т. Мінкович, В. В. Свадеба // Науковий вісник Ужгородського університету. - 2015. - Вип.

1(1). - С. 224-226.

49. Мірошніченко О. Стан та перспективи реформування податкової системи у забезпеченні економічної безпеки України / О. Мірошніченко // Вісник економічної науки України. - 2013. - № 2. - С. 100-105.

50. Момот В. М. Теоретичні аспекти визначення податкової системи / В. М. Момот // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2008. - № 40. - С. 220-225.

51. Моніторинг прогресу реформ. Звіт за 2015 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://reforms.in.ua/sites/default/files/upload/broshura_a4_ukr.pdf

52. Насіров Р. М. Реформування податкової системи України / Р. М. Насіров // Фінанси України. - 2015. - № 3. - С. 7-17.

53. Нестеренко А. С. Принципи організації і функціонування податкової системи України / А. С. Нестеренко, О. Р. Барін // Молодий вчений. - 2016. - № 6. - С. 254-257.

54. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка. 4-е изд., доп. / С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова. - М.: Инфра, 2004. – 1200 с.

55. Олійник О. В. Податкова система: навчальний посібник / О. В. Олійник, І. В. Філон. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.

56. Онишко С. В. Реальності та перешкоди на шляху до ефективної системи оподаткування / С. В. Онишко // Проблеми фінансово–кредитного регулювання в перехідній економіці: збірник наукових праць. – 1996. – Вип. 4. – С. 46–52.

57. Оніщик Ю. В. Податок і збір як системоутворюючі категорії податкового права: поняття, ознаки, сутність / Ю. В. Оніщик // Адвокат. - 2010. - № 2. - С. 32-35.

58. Орлюк О.П. Фінансове право. Академічний курс: Підручник / О.П. Орлюк. - К.: Юрінком Інтер, 2010. - 808 с.

59. Пабат О. В. Податкова система України як об'єкт правового

регулювання / О. В. Пабат // Право і Безпека. - 2014. - № 3. - С. 71-75.

60. Пабат О. В. Принципи побудови податкової системи України / О. В. Пабат // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2015. - Вип. 3. - С. 120-127.

61. Паславська Р.Ю. Основні напрями реформування вітчизняної системи адміністрування податків / Р.Ю. Паславська // Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник - Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. - Вип. 31. - Ч. 2. - С. 135-140.

62. Паславська Р.Ю. Показники оцінки системи адміністрування податків в Україні / Р.Ю. Паславська // Економічний простір. – 2016. - №107. – С. 151-160

63. Паславська Р.Ю. Підходи до прогнозування податкових надходжень до зведеного бюджету України / Р.Ю. Паславська // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 9. – С.679-683.

64. Петрина М. Ю. Використання зарубіжного досвіду в удосконаленні податкової системи України / М. Ю. Петрина, Н. Я. Солтан // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. - 2012. - № 5. - С. 236-244.

65. Петрова Г. В. Российская юридическая энциклопедия / Г. В. Петрова. - М.: ИНФРА-М, 1999. – 862 с.

66. Піскова Ж.В. Формування системи показників фіскальної ефективності податків: теорія і практика / Ж.В. Піскова // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2016. – №2. – С. 174-180

67. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 13-17. - Ст.112.

68. Податкові механізми відновлення соціально-економічного розвитку в контексті реформи 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/podatkov_i_mehanizmu-f6424.pdf

69. Презентація результатів дослідження на тему: «Сприйняття українцями ситуації в сфері оподаткування України» / Український офіс міжнародного дослідницького агентства IFAK Institut. - Червень, 2016 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://www.ueff.org/#!Податкова-панщина-лише-20-українців-вважають-існуючі-податки-справедливими /cjds/575e8e470cf2d021c3fb4c96](http://www.ueff.org/#!Податкова-панщина-лише-20-українців-вважають-існуючі-податки-справедливими/cjds/575e8e470cf2d021c3fb4c96)
70. Про систему оподаткування: Закон України від 25.06.1991 р. № 1251-XII (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 39. - Ст.510.
71. Пушкарева В. М. История финансовой мысли и политики налогов: учеб. пособие / В.М. Пушкарева. – М.: ИНФРА, 1996. – 191 с.
72. Рейтинг Doing Business. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org>
73. Сайт Державної казначейської служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>
74. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
75. Селіванова Н.М. Порівняльний аналіз податкових систем зарубіжних країн та України / Н.М. Селіванова, Р.В. Химич // Причорноморські економічні студії. – 2017. – С.202-206.
76. Скоробогач В. І. Розуміння податку як правової категорії – передумова міцної побудови податкової системи / В. І. Скоробогач // Держава та регіони. Сер. : Право. - 2014. - № 1. - С. 62-65.
77. Слатвінська М.О. Податкова система: Навчальний посібник / М.О. Слатвінська, О.Ю. Дубовик. - Одеса: ОНЕУ, 2013. - 202 с.
78. Смирникова Ю. Л. Налоговое право России: Учебник для вузов / Ю. Л. Смирникова. - М.: Норма, 2013. – 418 с.
79. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія та практика становлення / А.М. Соколовська - К.: Лібра, 2002. - 488 с.

80. Танклевська Н.С. Оподаткування діяльності підприємств: монографія / Н.С. Танклевська. - Херсон: Олді-плюс, 2006. - 152 с.
81. Ткаченко А. В. Історія становлення та розвитку податкової системи України / А. В. Ткаченко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2013. - № 2. - С. 128-133.
82. Ткаченко В. Напрями вдосконалення податкової системи України / В. Ткаченко // Економічний аналіз. - 2012. - Т. 11(1). - С. 246-250
83. Тополь Ю. О. Поняття податкової системи в контексті нормативно-правової лексики / Ю. О. Тополь // Університетські наукові записки. - 2009. - № 3. - С. 171-176.
84. Уткина Т. Ф. Налоги и налогообложение : Учебник / Т. Ф. Уткина. - М.: ИНФРА-М, 2011. – 406 с.
85. Фролов И. Т. Философский словарь / И. Т. Фролов. - М.: Политиздат, 1987. – 652 с.
86. Ханкевич Л. А. Финансовое право Республики Беларусь : Практ. пособ. / Л. А. Ханкевич. - Мн.: Молодежное научное общество, 2005. – 415 с.
87. Химичева Н.И. Налоговое право: учебник / Н.И. Химичева. – М.: Изд-во БЕК, 2007. – 336 с.
88. Хлівний В.К. Реалії прогнозування податкових надходжень бюджету в Україні / В.К. Хлівний, Г.М. Котіна // Економіка та держава. - 2011. - №9. – С.11-15.
89. Хомутенко В. Моніторинг сучасного стану податкових надходжень до Зведеного бюджету України / В. Хомутенко // Вісник ТНЕУ. – 2011. – № 5-1. – С. 292-302.
90. Цап І. М. Реформування податкової системи України в контексті євроінтеграції / І. М. Цап // Ефективність державного управління. - 2014. - Вип. 41. - С. 60-67.
91. Цимбалюк І. О. Необхідність та напрями удосконалення

податкової системи України / І. О. Цимбалюк; за ред. д-ра екон. наук. проф. М. І. Карліна // Проблеми розвитку фінансової системи України та шляхи їх вирішення: монографія. - Луцьк: Вежа-Друк, 2014. - С. 99-115.

92. Цимбалюк І. О. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики / І. О. Цимбалюк // Ринок цінних паперів України. - 2014. - № 7. - С. 57-63.

93. Цимбалюк І.О. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики / І.О. Цимбалюк, Н.В. Вишневська // Економічний вісник університету: збірник наукових праць. - 2012. - № 19/1. - С. 183-187.

94. Чуркіна І. Є. Розвиток податкової системи України / І. Є. Чуркіна // Економіка і управління. - 2011. - № 3. - С. 57-60.

95. Щитнік Ю.О. Сучасна система адміністрування податків в Україні / Ю.О. Щитнік // Молодий вчений. – 2015. – №2. – С. 156-159

96. Щомісячний моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України станом на 01.09.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ibser.org.ua/sites/default/files/2017_08_budget_new_ukr_0.pdf

97. Южин Ю. А. Налоговое право: Учеб. пособие / Ю. А. Южин. - М.: Маркетинг, 2001. – 394 с.

98. Богатирьова Є. М." Податкова реформа в Україні: завдання та результати"],2017.

99. Doing business-2017. Україна в рейтингу світового банку легкості ведення бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/doing-business-2017-ukrayina-v-reytingu-svitovogo-banku-legkosti-vedennya-biznesu>